

HYGIENA JE STARŠÍ NEŽ LIDSKÁ KULTURA

Pokud jste si někdy položili otázku, jak staré je počínání, které bychom mohli zahrnout pod pojem hygiena, bude pro vás zajímavý článek V. A. Curtise z London School of Hygiene and Tropical Medicine. Soudí totiž, že hygiena není výhradně lidský sociální produkt, ani „bohatýrský pokrok“ dosažený vědci, aby osvětili ignoranty. Hygienu autor chápe jako soubor chování živočichů včetně člověka, používaný k předcházení infekci. Tvrdí, že většina zvířat má schopnost do určité míry předcházet svým chováním infekci, což u člověka ještě posiluje emoční složka, ošklivost, kterou některé (rizikové) věci vyvolávají. V historii názorů na zdraví a nemoc se u lidí dá vystopovat vývoj jakéhosi tušení hygieny, vztahu nečistoty a nemoci. Očistné rituály, miasma, contagium a jiné teorie

o vzniku nemocí byly myšlenky, které se šířily společností a byly pro lidi atraktivní, protože je podporovaly empirické důkazy nebo autoritativní vyjádření, odpovídající existujícím vírám, resp. pověrám. Autor říká, že na rozdíl od mnoha historických a antropologických tvrzení soudí, že hygienické chování a odpor k některým věcem předcházely kultuře a nedá se tedy plně vysvětlit jako její produkt.

Curtis V A. Dirt, disgust and disease: a natural history of hygiene. J Epidemiol Community Health. 2007 Aug;61(8):660-4.

Jaroslav Kríž